

תוכן עניינים

X	פרק 1: מבוא.....
X	פרק 2: סקירת ספרות
X	2.1 הסתגלות מוצבים
X	1.1.2 מוצבים בחברות זרות
X	2.1.2 הסתגלות מוצבים במדינות מארחות.....
X	2.1.3 אילו גורמים קשורים ליכולת ההסתגלות של מוצבים?
X	2.2 אינטליגנציה תרבותית.....
X	2.2.1 הגדרה
X	2.2.2 אינטליגנציה תרבותית – חשיבות, יתרונות וחסרונות
X	2.2.3 אילו גורמים קשורים לאינטליגנציה תרבותית?
X	2.3 אינטליגנציה רגשית
X	2.3.1 הגדרה
X	2.3.2 אינטליגנציה רגשית – חשיבות, יתרונות וחסרונות.....
X	2.4 אינטליגנציה תרבותית והסתגלות מוצבים – מה ידוע עד כה?
X	2.5 אינטליגנציה רגשית והסתגלות מוצבים – מה ידוע עד כה?
X	2.6 הקשר בין אינטליגנציה רגשית, אינטליגנציה תרבותית והסתגלות מוצבים
X	פרק 3: דיון ומסקנות
X	פרק 3: ביבליוגרפיה

1. מבוא

בעידן המודרני, יותר ויותר חברות שולחות את עובדיהם לעבוד בשלוחות הארגון במדינות שונות בעולם (Chew, 2004). לראיה, הערכות בשוק הבינלאומי וחברות ייעוץ מעלות כי ברחבי העולם פרוסים כ- 58 מיליון מוצבים במדינות שונות (HSBC, 2017). לרוב, מוצבים הינם מומחים, בעלי מקצועיות וידע רב בתחום העיסוק שלהם אשר נדרשים למלא חלק בארגונים וחברות מחוץ לארץ המגורים שלהם (Castree, Rogers, & Kitchin, 2013). כמו כן, המוצבים במדינות הזרות מסייעים לחברת האם לשלוט באופן הדוק בארגונים ו"חברות הבת" הממוקמות בחו"ל (Chew, 2004).

לאורך העשורים האחרונים מחקרים רבים העידו על החשיבות הרבה הקשורה ליכולת הסתגלותם של המוצבים במדינות היעד (Zhang & Kovesnikov, Wechtler, & Dejoux, 2014; Peltokorpi, 2016). בהקשר זה, מוצבים נדרשים להתמודד מול סביבת עבודה מורכבת, משימות מאתגרות וקשיי שפה. כל אלו עשויים להגביר את הסיכוי כי מוצבים התקשו להסתגל למקום העבודה ולהשתלב בקהילה במדינת היעד. כמו כן, מחקרים מעלים כי 57% מהסיבות לכישלון ההשמה של מוצב במדינת היעד קשורים לבעיות הסתגלות של המוצב (Zhang & Peltokorpi, 2016). זאת ועוד, החוקרים קובשניקוב, וואצטלר ודגיוקס (Kovesnikov et al., 2014) גורסים כי הסתגלות מוצבים למדינת היעד מהווה תהליך מאתגר וקשה, ובמקביל, הצלחתו קריטית למילוי משימות ויעדי המוצב במדינות היעד.

על רקע החשיבות הרבה הקשורה ליכולת הסתגלותם של מוצבים במדינות היעד, מחקרים רבים שנערכו עד כה ביקשו לבחון אילו גורמים עשויים להגביר, או לחלופין, לפגוע ביכולת ההסתגלות של מוצבים במדינות זרות (Cole & Nesbeth, 2014; Luring & Selmer, 2010; Thomas & Lazarova, 2013). בסקירת הספרות הנוכחית נבקש לבחון את הקשר בין אינטיליגנציה רגשית ואינטיליגנציה תרבותית לבין יכולת ההסתגלות של מוצבים במדינות זרות. עבודה זו העלתה את השאלות – האם קיים קשר בין אינטיליגנציה רגשית ואינטיליגנציה תרבותית לבין יכולת ההסתגלות של מוצבים במדינות זרות? כמו כן, ננסה לענות על השאלה – האם הקשר בין אינטיליגנציה רגשית לבין יכולת ההסתגלות של מוצבים במדינות זרות מתווך על ידי אינטיליגנציה תרבותית? על מנת לבחון שאלות אלו נסקור את ממצאיהם של מחקרים אמפיריים אשר נערכו בתחום.

סקירת הספרות תתחיל מהתייחסות לאופן ההגדרה והמדידה של המונחים הסתגלות מוצבים, אינטליגנציה תרבותית ואינטליגנציה רגשית. כמו כן, נתאר את החשיבות המיוחדת לגורמים אלו ומחקרים שונים אשר בחנו את הקשר בין שלושת המשתנים לבין גורמים נוספים. לאחר מיכן, נציג את ממצאיהם של מחקרים אמפיריים אשר בחנו את הקשר בין אינטליגנציה רגשית לבין יכולת ההסתגלות של מוצב. בהמשך, נציג את ממצאיהם של מחקרים אמפיריים אשר בחנו את הקשר בין אינטליגנציה התרבותית לבין יכולת ההסתגלות של מוצב. לבסוף, נציג את תוצאותיהם של מחקרים אשר בחנו את הקשר בין אינטליגנציה תרבותית ואינטליגנציה רגשית, וכן, מחקרים אשר בחנו האם הקשר בין אינטליגנציה רגשית לבין הסתגלות מוצבים מתווך על ידי אינטליגנציה תרבותית.

2. סקירת ספרות

2.1 הסתגלות מוצבים

2.1.1 מוצבים בחברות זרות

בימינו, חברות בינלאומיות רבות שולחות את עובדיהם לעבוד בשלוחות הארגון במדינות שונות בעולם (Chew, 2004). המוצבים במדינות הזרות מאפשרים לחברת האם לשלוט באופן הדוק בארגונים ו"חברות הבת" הממוקמות בחו"ל (Chew, 2004). מהי ההגדרה של מוצבים בספרות המחקרית? בקשר זה, לפי קובשניקוב, וואצטלר ודג'וקס (Koveshnikov, Wechtler, & Dejoux, 2014) מוצבים הם אנשים אשר היגדרו זמנית מרצונם, או בעקבות דרישת הארגון בו הם עובדים, למדינה אחרת למטרה ספציפית עם מטרה סופית לחזור למדינת האם שלו. לפי הגדרה אחרת מוצב במדינה זרה הינו אינדיבידואל אשר מתגורר באופן קבוע או ארעי בארץ אחרת שאינה הארץ בה הוא נולד (Oxford Dictionaries, 2018). לרוב, מוצבים הינם מומחים, בעלי מקצועיות וידע רב בתחום העיסוק שלהם אשר נדרשים למלא חלק בארגונים וחברות מחוץ לארץ המגורים שלהם (Castree, Rogers, & Kitchin, 2013). מוצבים עשויים לעבוד מחוץ לארצם בעקבות יוזמה אישית, או לחלופין, בעקבות החלטת סגל ההנהלה של הארגון (למשל – חברות, אוניברסיטאות, גורמי ממשל וכדומה) (Castree et al., 2013).

חשוב לערוך הבחנה בין מוצב במדינה זרה לבין מהגר במדינה זרה. בכלל זה, מהגרים הינם אנשים אשר עזבו את מדינת המקור לצורך חיפוש עבודה, שיפור רמת חייהם, או בעקבות בריחה על רקע מלחמה, איומי טרור, רצח עם וכדומה (Kok, 1999). בדומה למהגרים, גם מוצבים במדינות